

náng) khiến dư luận phản
ng rùm rờn. Ông Thống đốc
ho biết nhiệm vụ chủ yếu
ủa Ngân hàng Nhà nước là
ho các đơn vị quốc doanh
ay vốn huy động tiền gửi
ủa dân. Lãi suất tiền gửi
ủa dân là 4% /tháng mà
Ngân hàng cho các đơn vị
quốc doanh vay chỉ với lãi
suất 2,4%/tháng. Nhờ vậy nên
hàng trăm đơn vị quốc doanh
hàng cần kinh doanh gì cả,
ấy tiền vay của Ngân hàng
đi gửi lại Ngân hàng, vẫn
ó thu nhập cao. Bị lãi suất...
m như vậy, hàng năm Nhà
uốc phải bù lỗ đến 400 tỉ
ồng. Chịu không xiết nên
Ngân hàng đề nghị và được
Chính phủ chấp thuận hạ lãi
uất tiền gửi của dân xuống
1,5% /tháng, và nhờ vậy mỗi
năm Nhà nước giảm bù lỗ
lược 148 tỉ đồng. Nhưng cho
lên nay phân nửa tổng số
vốn cho các đơn vị quốc
doanh vay bị "đóng băng",
tôi không được, kể như mất
răng!

Riêng phần thuế của các
đơn vị quốc doanh thì ông
Bộ trưởng Tài chính cho biết
còn 200 tỉ đồng chưa thu
được, mặc dầu cả nước có
đến 320 ngàn cán bộ thuế.
Chi phí của ngành thuế là
10% trên tổng số thu được,
nói dễ hiểu là cứ thu được
10 triệu thì ngành thuế xài
hết một triệu đồng.

Nghe xong, huyết áp lên
rần rần, bất giác tôi kêu lên:
- Trời đất ơi! Như vậy
làm sao Nhà nước... "sống"
nổi?!

Nhưng anh bạn phóng
viên cười diêm tính, nói
chuyện nghe giống ... Tầy du
ký quá chừng;

- Theo tôi, chuyện này
rất giống Tầy du ký! Sờ dĩ
Tam Tạng còn mạnh giỏi và
đi đến Đông Độ để thỉnh
kinh là nhờ có ... Tề Thiên
Đại Thánh hết lòng cứu sư
phụ. Tôi chỉ kể chuyện ở
Thành phố này thôi. Mặc dầu

đã có chủ trương mở rộng
cho vay vốn đối với các thành
phần kinh tế ngoài quốc
doanh, như 6 tháng đầu năm
nay, các ngân hàng thương
mại tại Thành phố chỉ mới
cho các thành phần này vay
với tỉ lệ 9,3% tổng số vốn
của ngân hàng. Trong khi đó
sản xuất ngoài quốc doanh
luôn chiếm từ 30-40% giá
trị công nghiệp, và hoạt động
thương nghiệp và dịch vụ
ngoài quốc doanh chiếm
60-70% trên địa bàn Thành
phố. Qua khảo sát vốn hoạt
động của 100 đơn vị kinh
tế ngoài quốc doanh, đã có
đến 80% vốn lưu động phải
vay hợp tác xã tín dụng và
huy động, trong nội bộ, vốn
tự có khoảng 12%, nhiều đơn
vị không được vay vốn ngân
hàng. Hiệu quả sử dụng đồng
vốn của các đơn vị ngoài quốc
doanh này là: năm 1989 một
đồng vốn thu lãi 0,23 đồng,
năm 1990 là 0,55 đồng và
mấy tháng đầu năm 1991 là
0,53 đồng. Thành phố đã kiến

ngợi Ngân hàng nên đánh
tỉ lệ thích hợp vốn cho các
đơn vị kinh tế ngoài quốc
doanh vay với lãi suất bình
đẳng như đối với các đơn
vị quốc doanh.

Anh thấy chưa, tôi đoán
Tam Tạng còn mạnh giỏi là
nhờ có Tề Thiên hết lòng
cứu sư phụ là như vậy đó!
- Nhưng tôi nhớ Tam
Tạng đã hai phen đuổi Tề
Thiên về rừng?

- Chẳng những đuổi mà
còn tính ... "đẹp tiệm" luôn!
Nhưng khi nguy chốn thì Tam
Tạng lại sai Bút Giới và Sa
Tăng đi tìm Tề Thiên về...
cứu sư phụ. Mà cứu thì cứu,
Tam Tạng vẫn coi Tề Thiên
là ... của con, bảo cái gì phải
nghe cái nấy. Cũng vậy,
chuyện cái "tủ lạnh để ngược"
của bà Hai tập kết đúng là
chuyện bả lạp, nhưng ông Hai
tập kết không làm sao hơn
được. Vì bà Hai đã nắm vai
trò... "chủ đạo" trong nhà
từ khuya!

SÀI GÒN... ĂN SÁNG

*Phóng sự của QUỐC MỸ
ẢNH PHAN BẢO DAN

Vào lúc đời sống khó khăn
này, người bán thật vậy nhiều
hơn người ... ăn, chỉ đi một
quãng đường ngắn chúng ta
đã thấy nhan nhản những
hàng ăn... sáng từ các quán
sập sệ ở góc đường với vài
ba bộ bàn ghế sơ sài cho
đến tiệm ăn thuộc loại "đại
sang". Các bà nội trợ thường
ghé vào quán ăn nào đó để
lót lòng, lót dạ chút xíu rồi
mới đi làm nhiệm vụ bếp
núc. Những chợ như chợ
Thành, An Đông (tạm dựng
chờ xây cất mới), Bàn Cờ,
Nguyễn Văn Trỗi, Nguyễn Tri
Phương, Phường 3 quận 10...
đều có khu ăn uống riêng

biệt, một số nơi "thực quán"
vẫn còn xen lẫn với gian hàng
tạp hóa, rau củ trái cây, vài
sợi... Chị Anh có đứa con
học ở trường Lữ Gia, quận
11 cười nói:

- Thằng con trai tôi nhà
đã nghèo mỗi sáng lại còn
"khoái ăn sáng"

Tôi hỏi chị:

- Chắc cháu nó thích vô
nhà hàng có máy lạnh, đi
thang mây...

- Không, nó không có cao
vọng "khoái ăn sáng" như
vậy mà là "sáng ăn khoai".
Anh thử tính coi, chỉ ăn khoai
thời một bữa cũng tốn tiền,
bảy trăm đồng mà nhà

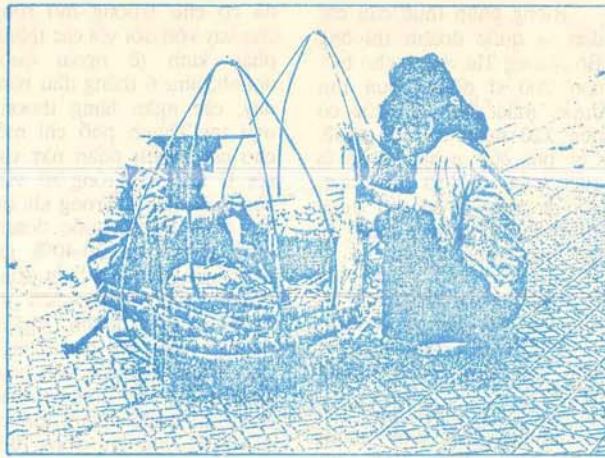
ba đứa, mỗi bữa mất mấy
ngàn rồi còn gì, tiêu tan thang
lượng của một thư ký đánh
máy bình thường như tôi...

Thật vậy ăn sáng cũng
đa dạng lắm chứ! Bà con
cư ngụ lâu năm tại đất Sài
Gòn này ít ai không biết phở
Tàu Bay ở 433 Lý Thái Tổ...
từ khi một tô chỉ có 4,50
hào mà bây giờ đã leo tới
2500đ và còn có nhiều "triển
vọng" tiến lên cao hơn nữa.
Người nào cảm thấy "không
rau còn đầu vị phở" thì đừng
tìm đến phở Tàu Bay bởi
lẽ tại nơi này đã có "truyền
thống" phở không rau từ ngót

bốn chục năm nay. Bù lại
với tô phở khá "chất lượng"
ấy, lúc nào cũng nóng hổi,
vừa thổi vừa ăn, nếu muốn
có thể gọi thêm một chén
nước béo mỡ màng... Trước
đây chứ không phải bây giờ,
ở số 512 Lý Thái Tổ có bán
phở ngẫu pín Vĩnh Ký, ngày
nay chiều nào nó đã biến
thành quán nhậu lâu đời,
người ta bảo rằng "ngẫu pín
phở" ăn vào chẳng những bổ
dương lại còn bổ cả máu
huyết nữa, nhất là ai vốn có
loại "máu lạnh lòng". Lúc
ấy trước cửa hàng này sáng
nào ve cộ cũng đông nghet,
bạn ứa bước chân vào tiệm,
mùi ngẫu pín độc đáo đã
bốc lên làm bạn khó mà giữ
được cái khúu giác cho nó
bình tĩnh. Phở vừa rẻ lại vừa
ngon, ăn một muốn ăn hai
ăn hoài cứ muốn gọi thêm
nữa. Thời buổi làm ăn cạnh
tranh có khác, thấy nàng phở
Con Bò Cười ở đường Nhật
Tảo Phường 7, quận 10 phát
đạt, quanh đây nghe đâu họ
sắp mở phở Con Bò Quý,
Bò Ngồi, Bò Đứng, Bò Di...
Cũng như phở Tàu Bay trước
đây có tô Xe Lửa thì một
hàng phở Tàu Ngầm kia lại
có tô Xe Buýt. Người ta tự
đặt cho cái "địa danh" và
"nhân danh" để hấp dẫn thực
khách, ví như bánh cuốn Bắc
Ninh dù người bán hay quẹo
thuộc chẳng bao giờ lui tới

Bắc Ninh; bún mọc Sơn Tây, miến gà Hà Bắc, hoặc đã có bánh bao ông Cả Cần thì lại có bánh bò ông Hai Ngồi, bánh hời chú Tư Roi... Người có tiền ăn phở bò lấm cũng chán phải đổi món chứ! Phở gà Nam Xuyên 138 Trần Quang Diệu, phở gà Hiền Vương (đường Võ Thị Sáu bây giờ), phở gà mới mở ở 333 đường Ba Tháng Hai quận 10 được khách chiều cổ đồng đảo. Rồi đến bún nước lèo Sóc Trăng ở đường Nguyễn Trãi, bún bò Huế tại Bùi Thị Xuân, Diên Biên Phủ, Hai Bà Trưng; rai rác bánh xèo phố Lý Thường Kiệt, Nguyễn Cư Trinh...; đặc biệt hủ tiếu Hồng Phát ở 391 Võ Văn Tần quận 3, ăn một tô bây giờ bốn ngàn đồng, cái bánh bao cũng ngang giá ấy. Tôi chắc lười cho là mắc thì ông bạn quen hảo tôi một cửa hàng kia tại quận 5 giá tô mì thập cẩm có đùi gà chiên nếu uống thêm một ly cà phê cho thơm miệng thì giá cả cũng ngời ngời tới hai chục ngàn đồng. Úi cha, ăn lót cái lòng, nói văn hoa gọi là điểm tâm mà như vậy đấy!

Kể từ đầu năm tới nay, dường như người người buồn

bán, nhà nhà bán buôn, chỉ riêng một đoạn lề đường Ba Tháng Hai quận 10 từ số 547 cho tới 635 đã có hàng chục quán cơm tấm, bún, mì hủ kho... Với số tiền sáu, bảy trăm đồng một tô hủ tiếu so với vật giá hiện nay, khách ăn lúc nào cũng đông nghẹt, hẳn chủ yếu là người lao động nghèo. Thật vậy, giá cả như thế chưa phải đã mềm, nếu ai có dịp đi qua quận 5, ở số 100 đường An Dương Vương, một tô hủ tiếu chỉ có 400 đồng. Người nào đi làm về ghé vào mang thêm ổ bánh mì chấm với nước

lèo, thế là no đủ. Một hàng xích lô đậu ngay ngắn bên lề đường cứ tưởng "sở hữu chủ" của nó đang lần lượt chờ khách nhưng không phải, đó là những người ăn quen thuộc của cái quán số 100 này... Chưa đâu, giá còn mềm hơn nữa khi chúng tôi vạy quanh chị bán bánh cuốn lưu động ở đầu đường Ba Tháng Hai, một đĩa dú cá giá, dưa leo, bánh tôm mà cũng chỉ có bốn, năm trăm đồng. Kéo chiếc ghế chiều cao chỉ một tấc, tôi ngồi xuống và hề chia tay nhận đĩa bánh đến lượt mình. Ngó quanh quán

bạn "đồng thực" của tôi hết là anh em đạp xích xe ba gác, bán vé số, mua lạc-xoong... Chị N không kịp phục vụ mà khế hàng gấp khi cũng chẳng ăn vì chiến dịch dẹp lề đường... Kê bán phải thu vén đồ nghề, còn người ăn thì lúc đó vừa đúng v ăn, vừa đi vừa gấp hoặc v chạy vừa trả tiền. Ngộ dể...

Trời lất phất mưa, tôi ng co rúm lại ở một góc b vậy mà khách ăn cứ mỗi l tiến đến một đồng. Thấy là người quen, chị bán hà vừa múc cho tôi một tô ch lèo, vừa tâm sự:

- Ông bà già tôi đã nhĩ nãi, mở hàng phở, có l môi cả thầy cúng về xem ng lành tháng tốt để khai trưồ nồ hàng chục mét pháo, v m: mới được vài ba thắ da, phải dẹp tiệm vì lố quá, ấy thế cả nửa năm t tôi chẳng xong nhà, xong c gì vẫn bán khỏe re

Tôi cười hời hợt:
- Từ ngày chị bước ch vào nghề chắc đã thay c nhiều mặt hàng?

- Đúng vậy, lúc đầu s khi tốt nghiệp ra trường, sức khỏe yếu kém, tôi p xin nghỉ việc mở hàng b bánh đúc riêu cua..., ế á quá, bởi bà con ở Sài G ít ai ăn, rồi chuyển sang "b chay", nhiều lúc tiêu t không hết cả nhà phải xú lại ăn... chay cho nó dứt điể ón quá! Sau đó, tôi kh trương quán miến gà, Quàng được đúng ba tu lễ thì tắt ngúm luôn và dừ lại ở đây với mặt hàng ch lèo...

- Bây giờ chị khỏe re r chắc chị có nhiều bí quyet

- Chẳng có bí quyết ráo. Tui cứ dọn mấy cái bà vài ba chiếc ghế ra đầu hể ai ăn bao nhiêu cũng bắ coi khách như người tro nhà, ấy vậy bà con lao độ ở khu này họ chiều cớ đồng, "buồn thất nghiệp, quan viên" mà...

Trời đã hết hần mưa, c nhường chỗ ngồi cho khá khác đến ăn sáng "bộ m cháo lòng", tôi già từ cái qu "dại bình dân" ấy và cũ từ già chị Hoàng Thị Th chủ bán đã tốt nghiệp Đ học ban Pháp văn, người b học cũ của tôi trong nhữ năm về trước...

ĐÓN ĐỌC TRONG SỐ TỚI

(PTKT, SỐ 13, THÁNG 10 - 1991)

- Những vấn đề kinh tế - xã hội sau Đại hội VII (PTKT).
- Luận về "tư duy phát triển" (Trần Trung Phụng)
- Khoa học và công nghệ dưới góc độ kinh tế thị trường (Phượng Ngọc Thạch)
- Vấn đề tài chính trong công cuộc phát triển một nước có nền kinh tế kém mở mang (Hoành Sơn)
- Những bất hợp lý trong Dự án "Luật thuế sử dụng đất nông nghiệp" (Nguyễn Sinh Cúc)
- Liên Xô - Nhìn lại (Văn Thái)
- Luật học và tiền tệ có liên quan gì trong Quản trị kinh doanh (Trịnh Văn Thanh)
- Phương pháp xác định sản lượng trong xí nghiệp (Dương Tấn Diệp)
- Tìm hiểu công trình duy tân biến pháp của nhà bác học Vương An Thạch (Lê Phương Chi)
- Kỹ thuật nuôi cá trê lai (Nguyễn Mạnh Tường)

CÙNG NHIỀU BÀI VIẾT KHÁC CỦA CÁC NHÀ KINH TẾ, CÁC CHUYÊN GIA HOẠT ĐỘNG TRONG LĨNH VỰC SẢN XUẤT KINH DOANH, TÀI CHÍNH, NGÂN HÀNG, DỊCH VỤ DU LỊCH v.v...